

TĒVIŠKĒS AIDAI

Nr. 27 (1520) 1986 m. liepos 10 d.

Melbourne

XXXI M E T A I

Pop. Jono Pauliaus II laiškas vysk. Julijonui Steponavičiui jo kunigystės 50 m. sukakties

proga

1980 metais, prisimindamas tavo vyskupystės 25-kerių metų sukaktį, rašau tau, Gerbiamasis Broli, nuoširdų, kupiną meilės laišką. Tame laiške, trumpai prisiminiš tavo vyskupystės istoriją, džiaugiasi tavo darbais ir iškėliu juos su dideliu pasigėrėjimu. Tavo ganytojišką uolumą, tavo drąsą, tavo tvirtumą kovoje su kliūtimis visai pagrįstai būtų galima palyginti su apaštalu dorybėmis, - apaštalu, kurių garbingos misijos esi dalyvis. Ne tik aš, ne tik tavo tikintieji, kurių niekada neišleidi iš akių ir iš širdies, ta proga buvome su tavimi, bet visa Bažnyčia, - Bažnyčia, kurioje visi bendrai dalijamės ne tik skausmais bei rūpesčiais, bet ir paguodos bei džiaugsmo išgyvenimais.

Ir štai, Gerbiamasis Broli, turime kitą progą, labai malonią tiem, kurie tave myli. Tai tavo kunigystės 50-ties metų sukaktis, - kunigystės, kurioje yra išsiskyrusi ir iš kurios yra išaugusi tavoji vyskupystė. Tai tikrai laiminga diena, kurią Dievas iš daugybės žmonių savo širdimi išrinko tave, kad būtum jo kunigas, išskyrė tave iš kitų kaip auką, skirtą kentėti drauge su jo Sūnumi; tai diena, kurią Dievas Bažnyčiai davė labai ištikimą darbininką, diena, kurią pats buvai iškeltas į tą didybę, su kuria yra susijusios Jėzaus Kristaus kunigystės teisės bei pareigos. Nuo tos dienos, Gerbiamasis Broli, tu Bažnyčios vardu skelbei Dievo žodį, kuris visada nešė gausius vaisius; tu atleidai nuodėmes, nurašydami gailės už nusikaltimus sužeistas širdis; šventei Eucharistiją; ugdydamas dieviškąsias dorybes, vedei žmones į amžinąjį gyvenimą; saugojai sielas nuo pavojų, gelbėjai jas nuo blogio ir nuo amžinos bausmės. Išėjus dešimtmečius išvermingai dirbai didesnei Dievo garbei ir Bažnyčios gerovei; rūpinaisi vargšų globa; visų rūpestingumu mokei žmones; stiprinai jų tikėjimą; visus gynei nuo pavojų ir rūpinaisi, kaip tėvas mylimais vaikais.

Kai 1955 metais prie kunigystės prisidėjo vyskupo pareigos, šios kunigiškos dorybės tavo širdyje tiesiog klestėjo suklestėjo, išsiskleisdamos dieviškosios malonės liepsna. Tavo krūtinė, kurią pripildė Šv. Dvasios jėga, tapo tarytum

tvirtovė, ginančia krikščioniškąjį tikėjimą, - tikėjimą, kurio nei vėjai, nei audros, nei viesulai neįstengė įveikti. Taip, Gerbiamasis Broli, tikintiesiems tapai nepalaužiamu tvirtumo vėliava, o netikintiesiems - kėlei nuostabą. Gal tokia buvo paties Dievo valia, kad savo žmonėm daugiau padėtum kančia negu išviršine garbe. Juk taip visada būna šventų žmonių gyvenime: tau tų gerovė yra kuriama ganytojų uolumu ir pasiukojimu.

Tad išverk, Gerbiamasis Broli, išverk Dievo meilėje, savo tikėjimo šventame išpažinime, drąsiame mūsų religijos liudijime. Tai teikia garbę tau ir Bažnyčiai.

Iš savo pusės meile, malda ir visais kitais galimais būdais būsiu su tavimi, ypač artėjant šešių šimtų metų sukaktiai nuo krikščionybės pradžios lietuviškajame Vilniaus krašte. Prieš šešis šimtme-

čius išžiebusi šviesa teneišblėsta, bet tenušvinta visu savo grožiu, kaip mėnulis iškilęs giedram danguje.

Švenčiausiąją Mergele Mariją, "Gailėtingumo Motiną", Lietuvos Globėją ir pasididžiavimą, maldauju, kad tave stiprintų, globotų tavo tautą ir visada budėtų tavo Tėvynės sargyboje. Jeigu taip bus, visi galės gyventi ramybėje.

Baigdamas šį laišką, linkiu tau daug džiaugsmo, nuoširdžiai dėkoju už tavo uolumą, meldžiu tau ir tavo tikintiesiems visokios Dievo palaimos, suteikdamas apaštalinį palaiminimą tau, vyskupam, kunigam, vienuoliam bei vienuolėm ir visiem Lietuvos tikintiesiems, kurie yra man nepaprastai brangūs. Vatikanas, 1986 metų gegužės 22 d. aštuntaisiais mano Pontifikato metais.

Popiežius Jonas Paulius II

Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius apsupias kunigų ir tikinčiųjų. Šalia jo dešinėje jaunas kunigas Sigitas Tamkevičius, kurį 1983 m. gruodžio 2 d. sovietai nuteisė 6 metus į griežto režimo lagerį ir 4 metus Sibiro tremties. Už vyskupo puse veido matyti kunigas Alfonsas Svarinskas, kurį 1983 m. sausio 26 d. sovietai nuteisė 7 metus į griežto režimo lagerį ir 3 metus Sibiro tremties. Šis kanikinių susitikimas įvyko dar 1982 m.

(Nuotrauka Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos)

LIETUVIAI PASAULYJE

— Vatikano radijo dienraštis birželio 21 d. laidoje pirmame puslapyje praneša Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus kunigystės Auksinį jubiliejų ir pateikia Popiežiaus Jono Pauliaus II jam pasiųstą laišką. Dienraštis atkreipia dėmesį, kad vyskupas Julijonas Steponavičius jau 25 metus yra sovietų ištremtas į tolimą Lietuvos užkampį, į Zagarės miestelį.

— Vatikano koplyčioje drauge su popiežium Jonu Paulium II šv. Mišias aukojo penki lietuviai kunigai, kurie šiomis dienomis paminėjo savo kunigystės 50 metų jubiliejų: prel. Kazimieras Dobrovolskis, kun. Jonas Bacevičius, kun. Vytautas Bagdanavičius, kun. Dominikas Kenstavičius ir kun. Vincas Radvina. Mišiose dalyvavo 60 asmenų, jų tarpe 15 lietuvių, pagiedoję Pulkim ant kelių ir kitas lietuviškas giesmes. Po Mišių Šv. Tėvas pasveikino jubiliatų ir užtikrino, kad kasdieną prisimena ir meldžiasi už Lietuvą.

— Užsienio spaudos agentūros plačiai paminėjo Amerikos prezidento Reagan proklamaciją birželio 14 d., paskelbusią "Pabaltijo kraštų Laisvės Dieną". Prezidentas rašo, kad laisvės ir suverenumo paneigimas tautom ir tautų pavergimas yra viena didžiausių mūsų amžiaus gėdų. Prezidentas mini Lietuvą, Latviją ir Estiją ir rašo, kad niekada nesutiksime su šia neteisybe, kuri padaryta Pabaltijo tautom ir nesiliausime rėmę lietuvių, latvių ir estų didvyrišką kovą, siekiant atstatyti jų pavergtų kraštų laisvę ir nepriklausomybę, mes visada kalbėsime pavergtųjų vardu ir ginsime jų pažeistas teises.

— Austrijos sostinėje Vienoje lapkričio mėnesį įvyks Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija. Ta proga Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas su estų ir latvių politinėmis organizacijomis numato surengti Vienoje šalia konferencijos būstinės informacijos biurą, kuris dalins informacinę medžiagą įvairiomis kalbomis apie Pabaltijo kraštų okupaciją ir persekiojimus. Pabaltiečių jaunimas suruoš Vienoje demonstraciją prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos prievartinį įjungimą į Sovietų Rusiją.

— Gintė Damušytė Religinės Šalpos reikalų vedėja jau ketvirtus metus iš eilės New Yorke susitiko su iš Vašingtono atvykusiais JAV Valstybės departamento pareigūnais, siunčiamais į tarnybas Amerikos ambasadoj Maskvoj. Ji ir kiti prelegentai, Appeal of Conscience organizacijai kviečiant, su dalyviais pravedė pokalbius ir diskusijas apie vėliausius įvykius Sovietuose. Lietuvos reikalai buvo aktyviai keliami ir gvildenami. Klausytojus ypač sudomino gyva Lietuvos rezistencija, pasireiškusį peticijomis, pagrindžio spauda, religinėmis eisenomis ir panašiai. Valstybės departamento tarnautojai greitai išgrobstė Religinės Šalpos leidžiamus "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" sąsiuvinius anglų kalba, ypatingai Nr. 66, kuriame atspausdinti slapsti sovietų valdžios protokolai apie religiją Lietuvoje.

— Aldona Marchertaitė, ketvirto kurso studentė Purdue universitete, Indianoj, pradėjo vasaros darbą Lietuvių Katalikų Religinėje Šalpoj - Lietuvių Informacijos Centre Brooklyne. Ši 21 metų amžiaus Europos istorijos studentė kataloguos bei įves į kompiuterį įstaigos knygas ir archyvus.

Lietuvių sodybų genocidas

"MELIORATORIAI" TĘSIA ISTREBITELIŲ DARBĄ

Iš okupuotos Lietuvos mus pasiekė "savilaidos" būdu išleistas mažas lapelis: Alio Balbieriaus (slapyvardis) parašyta trumputė no velė "Sena obelis". Autorius labai jautriai aprašo lietuviškų sodybų naikinimą. Štai žiupsnelis ištraukų.

"Vieną rudenį, kai jau slinko darganos, o rytais šalnos nubaltindavo žolę, sodyboje ėmė dėtis keisti dalykai. Staiga suvažiavo daug žmonių, jie puolė nešti daiktus, krovė į mašinas, bergėnt išėmė langus ir išlaužė duris, ir visi išvažiavo. Išsivežė ir šunį, kuris naktimis kaukdavo į mėnulį. Obelis netikėjo, laukė jų sugrįžtant, ir pagaliau suvirpo iš džiaugsmo, išvydusi keliuku riedančias mašinas. Tačiau tai buvo svetimi, kurių anksčiau jai niekada neteko regėti. Jie išardė visus pastatus, susikrovė į sunkvežimius sienojus ir lentas. Paskui, ginkluoti kirviais ir pjūklais, sustojo prie medžių. Obelis krūptelėjo, kai baisiai staugdamas ir gergždamas motorinis pjūklas iširėžė į senos liepos kamieną, ir už kelių minučių ji krito paskutinį syk suosdama šakomis. Krito klevai, uosiai, ažuolai ir vienui vienas kaštonas, už kurį obeliai nebuvo gražesnio medžio, ypač kai jis žydėdavo ir būdavo pilnas bičių dūzgimo".

"Sustingusi be žado ji žiūrėjo, kaip kirviai ir kastuvai išplėšia iš žemės jos jauniausias seseris — obelis. Tas, kurios jau buvo senos arba paliegusios, įveikdavo staugiantis pjūklas. Nejaugi viskas, gal voja obelis, sekdama, kaip svetimieji žengia vis arčiau ir arčiau".

Nepriklausomybės metais Lietuvoje buvo apie 280.000 vienkiamų — ūkininkų sodybų. Dauguma sodybų buvo labai tvarkingos, gražios, puošnios. Kai kurios jų lyg muziejinės vertybės. Amžių būvyje jas puošė liaudies menininkai, statė prie jų kryžius, augino sodus, medžius. Lietuviškos sodybos ir gamtovaizdžiai griežtai skyrėsi nuo kai mynų slavų ir germanų sodybų. Tai buvo lyg savotiškos Lietuvos tvirtovės, mūsų tautiškumo lizdai. Užtenka pervaziuoti Lietuvos — gudų žemių sieną, ir tuojau pajunti griežtą skirtumą tarp senesnių laikų rusų valdomų žemių ir Lietuvos.

Bet okupantai nusprendė taip pakeisti Lietuvos veidą, kad jis būtų galimai daugiau panašus į nykius ir skurdžius Rusijos plotus. Lietuvių sodybų naikinimas tačiau nebuvo populiarus projektas. Taigi

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

jis buvo pridengtas ir pravestas "melioracijos" vardu. Melioracija yra iš esmės geras dalykas. Tai žemės pagerinimas, ją nusausinant, reguliuojant dirvožemio vandenį drenažu ar griovių tinklais. Tokiu keliu sudaromos sąlygos naudingsiems ir našiems augalams — javams, žolėms, miškams augti. Nepriklausomybės metais buvo nusaosinta 480.000 ha žemės griovių ir 11.800 ha drenažo keliu. Tai buvo apdairi ir pratinga melioracija, nuo kurios niekas nenukentėdavo. Melioruojant žemę buvo griežtai saugomos sodybos, tradiciniai pastatai, istorinės vietos, senkapiai, milžinkapiai, kapinės, sodai, pagaliau net upės, miškai, ežerai.

Priešingu keliu pasuko Maskvos planuotojai, "melioruodami" jų okupuotos Lietuvos žemę. Pirmiau sia jiems užkliuvo per daug tankus vienkiamų tinklas. Sovietinėje literatūroje apie tai buvo šitaip rašoma: "Toks didelis vienkiamų skaičius trukdo vykdyti melioravimo darbus, sunkiau efektyviai panaudoti nusaosintas žemes. Dėl vienkiamų gausumo sunkiau tinkamai organizuoti darbą, vadovauti visuomeniniam ūkiui. Tankus privažiavimo kelių ir kelių, einančių į kiekvieną vienkiamį, tinklas suskaldo žemės masyvus, tai trukdo našiai panaudoti žemės ūkio techniką ir įvesti sėjomainas" (Melioracija Lietuvoje, 53 psl.).

Maskviniai ekonomistai apskaičiavo, kad panaikinus vienkiamus, liktų apie 58.500 ha "laisvų žemių". O išvarius iš jų lietuvius ir išarus sodybų žemę, papildomai pagamintų "didžiajam broliui" apie 50.000 tonų mėsos (gyvojo svorio) arba 300.000 tonų pieno. Taigi jau 1966. I. 4 maskvinis sovietas priėmė nutarimą, įsakantį išvaryti gyventojus iš vienkiamų, perkelti juos į kolchozines gyvenvietes. Tačiau praktiškai valstiečiai, sugriovus jų sodybas, neturėdavo kur dingti, nes kolchozinėje gyvenvietėje jam dar nebuvo pastatytas butas. Taigi dauguma bėgdavo į miestus. Iš čia ir yra kilęs Lietuvos miestų gyvenimų staigus prieauglis. Spaudimas naikinti vienkiamus aštrėjo dar ir dėlto, kad suvarius valstiečius į

naujas gyvenvietes, partiniams organams lengviau juos sekti bei kontroliuoti.

"Melioracijos" darbai turėjo būti užbaigti 1985 m., bet planas dar ir dabar nėra visiškai įvykdytas. Dar tebėra ir keliasdešimt tūkstančių senųjų sodybų. Bet jos ir ne-naikinamos griūna, nes neduodama nei leidimų, nei medžiagų trobesiams atremontuoti.

Tariamiosios melioracijos darbai, kaip minėjome, vyko beatodairiškai. Ją pravedant buvo be galo pakeistas ir sudarkytas krašto gamtovaizdis. Ypač nukentėjo Aukštaitija. Nemažas skaičius aukštesnių kalvų nukasta, gražūs slėniai užpilti žemėmis, miškeliai iškirsti, daug ežerėlių panaikinta, nuleidžiant grioviais jų vandenį. Pranyko daugybė gražių vingiuotų upelių — juos pakeitė grioviai.

Sovietiniai buldozeriai bei eskavatoriai išnaikino sodybinius medžius, gražiuosius pastatus; žuvo ir daugybė kultūros paminklų. Taigi "melioracija" — gražiosios Lietuvos gamtovaizdžių genocidas. Ne nuostabu tad, kad okup. Lietuvoje "melioratoriai" (o jų yra apie 40.000) prilyginami stribams (istrebiteliams), kurie pokario metais žudė Lietuvos žmones. Nėra abejonės, kad ir jų vardas ateities Lietuvos istorijoje bus labai juodai pavaizduotas.

"Melioracija" niekad nebuvo populiarė ir Lietuvos žmonės, net vietiniai komunistai, jai nepritarė. Jie siūlė melioracijos klausimą spręsti "kūrybiškai, su gamtos grožio pajautimu". Deja, jų balso Kremlius neišklausė. Sodybos buvo ir toliau naikinamos. Išsuderėta bent tiek, kad buvo gautas leidimas prie Nemuno, Rumšiškių apylinkėje, įkurti lietuviškų sodybų pavyzdžių muziejų. Vadinasi, senosios Lietuvos nebėra, bet ją galima (bent tuo tarpu) pamatyti muziejuje... Bet dar abejotina, ar šis muziejus ilgai išliks lietuviškas: jau dabar jis pradeda teršti pastatais, kuriuose kitados gyveno, ar rinkdavo si sovietiniai aktyvistai.

Naujai sukurtos ar kuriamos kolchozines gyvenvietės, palyginus su senomis lietuviškomis sodybomis, labai skurdžios. Tai standartinio tipo nameliai, panašūs į degtųjų dėžutes, ir į tos rūšies pastatus visoje Rusijoje. Bet "didysis brolis" labai reiklus ir amžinai alkanas. Jo apetitui pasotinti prireikė ir mažų lietuvių sodybų sklypelių. Nebuvo atsižvelgta ir į tai, kad Lietuva ir šiaip jau duodavo ir duoda Maskvai dideles maisto produktų duokles.

— Tarptautinė Biografijų Centro Enciklopedija Cambridge, Anglijoje, paskelbė daug žinių apie Lietuvos dabartinę padėtį sovietų okupacijoje ir ilgą straipsnį apie dalininko kun. Pijaus Brazausko veiklą, jam sulaukus 80 metų amžiaus. Dailininkas gimęs Suvalkių parapijoje, kunigų išventintas 1930 metais Vilkaviškyje, studijavo Kauno Meno mokykloje, dabar gyvena JAV Oregono valstijoje. Išgarsėjo savo kūrybos religiniais ir patriotiniais paveikslais.

Į V Y K I A I

● Australijos "League of Rights" savaitinių komentarų biuletėnis "On Target" VI. 27 laidoje skelbia, kad rytų europiečių etninės grupės susirūpino komunistų ir sionistų žydų pradėta kampanija Australijoje ieškoti "nacių karo nusikaltėlių", kai jiems dar padeda kairiojo sparno darbiečių parlamentarai Lewis Kent, mesdamas, kad Australijos saugumas pokario metais išleido į Australiją nacių karo nusikaltėlius. Šią isterišką kampaniją pradėjo marksistas, vėliau komunistas, Aarons per ABC radiją. Tokia isteriška kampanija žydų "nacių medžiotojas" Simon Wiesenthal varė prieš Austrijos kandidatą į prezidentus Kurt Waldheim, jį vis kaltindami per pasaulinę spaudą nacių karo nusikaltėliu, bet konkrečiais faktais nieko neįstengė įrodyti.

● Viktorijos kairiojo sparno trys mokytojų profesinės sąjungos reikalauja sau teisės, kad mokytojus skirtų ne Švietimo ministerija, bet pačios unijos pasirinktų savo sparno mokytojus, bet algas turėtų jiems mokėti valdžia.

● Melbournas. Dr. Jonas Kunca "News Weekly" VII. 2 laidoje "Komunizmas ir Pabaltijo valstybės" atremia į Rudokov dizinformaciją, kad Pabaltijo tautom nebuvo ir nėra radiacijos pavojaus. Dr. Jonas Kunca vėl pabrėžia, kad branduoliniai reaktoriai Lietuvos Ignalinoje yra dvigubai galingesni už Černobyl ir pasitaikiusi katastrofa būtų didelė grėsmė Pabaltijo tautom. Pabaltiečiai turi teisę reikalauti, kad Ignalinos jėgainės saugumas būtų nustatomas tarptautinės komisijos.

● "The Voice of the Martyrs" — Kankinių balsas, kurį kas mėnesį spausdina "Krikščionių misija komunistų kraštams", liepos laidoje vėl primena Lietuvoje komunistų valdžios nužudytus kun. Zdebskį, kun. Šapoką ir kitus sovietų valdomuose kraštuose, o pernai Maskvoje apsilankęs iš Amerikos evangelistas pamokslininkas Bill Graham tarėsi nieko nežinąs apie tuos sovietų žiaurumus.

A. A. ŠARŪNAS URBONAS

Melbourne liepos 1 d. staiga mirė Šarūnas Urbonas, 48 metų amžiaus. Jis buvo gimęs Lietuvoje, Ukmergės apskr. Kurkliuose. Žiaurių aplinkybių išstumti iš namų tėvai su savo trimis vaikais pasiekė Melbourną. Šarūnas buvo lengvo ir sugyvenamo būdo. Lankydamas mokyklą mėgo sportą, žaidė futbolą ir krepšinį lietuvių "Varpo" komandoje. Būdamas pareigingas išdirbo 30 metų TNG draudimo bendrovėje, kuri gana gražiai atsiliepė apie jį australų spaudoje.

Šarūno mirtis yra didelis sukrėtimas motinai ir giminėms. Jis paliko seserį Daną, kuri gyvena Havajuose ir brolių Romą, gyvenantį Amerikoje. Jo tėvas Povilas mirė 1962 m. liepos mėnesį ir buvo palaidotas Cheltenham naujose kapinėse. Lygiai po 24 metų atkeliavo ir jo mylimiausias sūnus Šarūnas, kur ilsėsis abudu kartu amžinajam ramybės. Duok, Viešpatie, jiems amžiną atilį.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

DU AUKSO VARDAI

Du nemirtingi vardai - Darius ir Girėnas. Savo drąsuoju skridimu per Atlantą - 1933 m. liepos 15 pakilę iš New Yorko į Kauną, taip išgarsino Lietuvos vardą pasaulyje, kad ir šiandieną jų abiejų vardai aukso raidėmis gyvai šviečia Lietuvos istorijoje. Tai buvo žygis, kurio iki to meto nebuvo padariusi nei viena iš mūsų kaimyninių tautų, kad ir didelių. Lituanikos traagiškas žuvinimas prie pat Lietuvos slenkščio, liepos 17 d. nukritus audroje Soldino miške, sujudino lietuvių tautą giliai. Žuvusiųjų kūnus atgabenus į Kauną, tauta juos čia pasitiko karališkai už jų pasiaukojimą savo tautos garbei be galo drąsiam žygiui.

Žuvusiųjų Atlanto nugalėtojų lai dotuvėse Kaune dalyvavo apie 100.000 žmonių. Kauno bazilikoje iškilmingas laidojimo pamaldas atnašavo arkivyskupas J. Skvireckas, o pamokslą su ašaromis akyse tarė kanauninkas Pr. Penkauskas: "Du geriausi lietuvių tautos sūnūs, kilni tikslu pakilo į erdvę iš Naujojo Pasaulio. Savo sparnus suglaudė ir žuvo senovės Prūsų - lietuvių krašte. Jie išvyko iš Lietuvos paprasti vaikai, o sugrįžta pasaulinio garso vyrai, mūsų tautos didvyriai". Ministeris pirmininkas J. Tūbelis tarė, jog Darius ir Girėnas savo drąsų žygiu, savo gyvybe įrašė lietuvių tautos sielon didžiųjų darbų įroškimą. Šaulių sąjungos pirmininkas Z. Zmuidzinaičius tarė: "Nuo šios dienos Dariaus ir Girėno auka pašventinta Lietuvos žemė darosi mums dar brangesnė, dar šventesnė. Judviejų dvasia amžiams teauklėja mums savo tautos vertus didvyrius ir tejungia mus visus vieningan darban skaisčiai tautos ateičiai". Vyskupas M. Reinyš tarė, jog Lituanikos žygis - tai šūkis naujoms Tėvynės jėgoms, kad Tėvynei reikalingi sumanymų kupini, drąsūs, pasiaukojantieji pasiryžėliai". Kun. M. Krupavičius tarė, jog Dariaus - Girėno žygis yra galingas prožektorius, kuris nušvietė didžiąsias lietuvių tautos galias. Dr. J. Leimonas: "Dariaus - Girėno žygis - tai naujas lietuvių tautos galios griaustinis, kuris sudrebino pasaulį, tai naujas mūsų tautos žaibas. Iš čia kartų kartos daug jėgų semsis naujiems laimėjimams".

Dariaus - Girėno atminimas yra gyvas laisvojo pasaulio lietuvių širdyse, gyvas ir bolševikų pavergtoje Tėvynėje, nors ten jų minėjimas okupacinės valdžios slopinamas. "Aušra" Nr. 43 iš 1984 m. birželio laidos paskelbė eilę straipsnių, kaip pavergtoji Lietuva atžymėjo savo didvyrių Dariaus ir Girėno mirties 50-metį. — Slinks metai, padidės jubiliejinės datos, bet ateis kasmet liepos 17-ia. Mūsų naujoji karta, pakrikštyta nemarių lakūnų vardais, uždegs dar ne vieną šimtą žvakučių prie didvyrių kapų, kurių liepsna nustelbs atėjūnų aukuro šviesą. Tebūnie šios metinės pamoka okupantams, kad per tironijos metus mūsų širdyse dar neužgeso patriotizmo ugnis! PD

Pirmi įspūdžiai

Rašo Birutė Stalbatė
Vasario 16 gimnazijos mokinė

Atsiradau Frankfurto aerodrome labai nuvargusi nuo ilgos kelionės iš Australijos. Kartu su draugėmis Anita Baltutyte ir Lina Jablonskyte atsiėmėm savo lagaminus ir tuoj pat prisistatė du žmonės iš Vasario 16 gimnazijos. Pasisveikinusi, sudėjom savo turtus į autobusiuką ir patraukėm gimnazijon. Tikrai nustebau matydama Vokietijos peizažą ir grožybę.

Atvykę į gimnaziją išlipom iš autobusiuko ir greitai sušalom (buvo sausio mėnuo). Buvome labai, labai nepatenkintos. Aišku, nežinojome ką manyti - jaunos merginos, vienos be tėvų, atvykusios į naują kraštą. Neturėjome jokio supratimo ką daryti, net ir kur eiti. Tuo momentu kelios malonios mergaitės atbėgo ir mus nuvedė į bendrabutį. Padėjo jos mums viską sunešt į mūsų kambarius ir tada aprodė visą miestelį. Man pasidarė jauku, kadangi buvome mandagiai pasveikintos. Įdomu buvo pamatyti vokiškus namus, pastatus ir t.t. Čia visiškai skirtinga, įspūdinga ir graži. Žinojau, nors dar nebuvo pripratusi, man jau patiks ši aplinka ir galvojau, kad viskas bus gerai.

Po kiek laiko, pagaliau susitikom su mokyklos direktorium, kuris paaiškino kas buvo reikalinga žinoti; pamokų tvarkaraštį, bendrabučio taisykles, o mes jam pasakojom apie lietuvių veiklą Australijoje ir ką norėjome čia mokytis ir kodėl mes tikrai atvykome čia - geriau išmokyti lietuvių k. ir aplamai pagyventi lietuviškoj aplinkoj.

Pirma diena praėjo gerai ir su laiku susipažinom su beveik visais mokiniiais, o mokslas visai gerai prasidėjo. Kadangi pabaigėm gimnaziją Australijoje, tai čia buvom prijungtos prie laisvų klausytojų klasės. Nuostabiai gerai pripratom prie kitokio gyvenimo, bet buvo vienas sunkumas - nemokėjom vokiečių kalbos. Taigi, pradėjom lankyti vokiečių k. pamokas. Gimnazijoje buvo daug linksmybių, pavyzdžiui sniegas (mums australietėms neįprastas dalykas) ir

daug renginių; Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas, Kaziuoko mugė, Motinos dienos minėjimas ir t.t. Su noru prisijungėm prie mokyklos organizacijų - ateitininkų ir skautų.

Dabar praėjo beveik penki mėnesiai nuo mūsų atvykimo ir jau daug ką pergyvenau. Manau, kad mano vienas iš didesnių pergyve-

nimų buvo apsilankymas Lietuvoje. Vis norėjau ten važiuoti ir ši kartą gavau progą ten nuvykti ir svarbiausia pamatyti tėvelio kraštą savo akimis ir susitikti su giminėmis. Ne tik dėl šio įvykio, bet ir bendrai mano kasdieninis gyvenimas jau pasikeitė. Keičiasi ir mano pasaulėžiūra. Man čia smagu. Kartais galvoju apie savo šeimą, draugus, nes esu taip toli nuo namų, ir visų pasiilgstu, bet dabar žinau, kad ateis laikas išvažiuoti, aš džiaugsiuos pamačius šeimą ir namus, bet bus skaudu palikti viską, kas man čia patinka.

Kur bėga Šešupė

Rašo Lina Jablonskytė
Vasario 16 gimnazijos mokinė

Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka,
Tai mūsų tėvynė, graži Lietuva.

Prieš važiuojant į Lietuvą, šis eilėraštis man daug reikšmės neturėjo. Aišku, man Lietuva buvo svarbi, ir aš ją mylėjau, nes ji buvo tėvų gimtinė. Dabar, grįžusi iš Lietuvos, aš suprantu, kaip seneliai jaučiasi, kai pasakoja apie Lietuvą ir jos grožį.

Nuvažiavus į Lietuvą, man buvo sunku tikėti, kad aš stoviu prieš Nemuną ir prieš paminklus, kurie buvo svarbūs Lietuvos istorijoje. Man buvo svarbu pačiai pamatyti, kad tie dalykai tikrai egzistuoja — ne tik žemėlapiuose, pasakose arba knygose.

Čia broliai artojai lietuviškai šneka,
Čia skamba po kaimus Birutės daina.

Kai buvau Lietuvoje, man buvo smagu, nes galėjau susikalbėti su žmonėmis lietuviškai. Tie metai, kada mokiausi lietuviškai lietuvių mokykloje, buvo labai vertingi. Tik man būdavo truputį liūdna ir skaudu, kai žmonės Lietuvoje kalbėdavo su tavim rusiškai, nors mokėjo ir lietuviškai. Man buvo neišuku. Juk čia yra Lietuva, tai ar nereikia kalbėti lietuviškai? Man buvo truputį gaila, kad Vilniuje buvo tiek daug rusiškumo. Man geriau patiko Kaunas, nes, kai aš ten buvau, negirdėjau rusiškai kal-

bant. Kaunas man atrodė tikrai lietuviškas - buvo lygiai tas miestas, apie kurį seneliai pasakojo. Žmonės nustebė, kai sužinojo, kad aš iš užsienio atvažiuoju į Lietuvą. Jie netikėjo, kad lietuviybė vis tiek gyvuoja išėivijoje.

Čia Vytautas didis garsiai viešpatavo,
Ties Žalgiriu mušė kryžiuočius piktus.

Matydama Vytauto Didžiojo statulą Kauno Karo muziejuje, aš jaučiausi labai laiminga, kad mano kraštas turėjo tokią galingą ir įdomią praeitį. Man buvo sunku įsivaizduoti, kaip Lietuva galėjo išsilaikyti tokį ilgą laiką. Tačiau, man buvo truputį liūdna, kad komunizmo vadovui Leninui buvo skiriama daugiau garbės negu mūsų garsiems kunigaikščiams, kaip Vytautui, Gediminui... Yra blogai, kad ir muziejuje yra daug komunizmo dvasios parodyta.

Čia bočiai už laisvę tiek amžių kariavo:
Čia mūsų tėvynė ir buvo ir bus.

Nors dabartinėje Lietuvoje yra komunistų valdžia, Lietuva vis tiek yra mūsų tėvynė, mūsų ir visų lietuvių širdyse. Jeigu meilės Lietuvai liepsna mūsų širdyse neužges, tai gal ir mūsų kova už laisvę ir taiką turės vertės.

Neapleisk, Aukščiausias, mūsų ir
brangiosios tėvynės,
Maloningas ir galingas per visas
gadynes!

LIETUVIŲ SILTAS SUSITIKIMAS SU POPIEŽIUM

Gavome daugiau žinių apie šį susitikimą. Garbės svečių tarpe Šv. Tėvas susitiko su Vilniaus arkiv. valdytoju prel. Algirdu Gutausku gegužės 31 d, kuris grįžo iš Europos vyskupų konferencijų sekretorių suvažiavimo įvykusio Malto saloje. Prel. Gutauskas popiežiui pristatė savo sekretorių šv. Teresės parapijos Vilniuje vikarą, neseniai paskirtą Kauno Kunigų seminarijos dėstytoju, kun. Tada Kondrusevičių. Svečiai iš Lietuvos Šv. Tėvui įteikė simbolišką dovaną: gintaro gabalą su Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu. Pokalbyje prel. Gutauskas pasveikino popiežių Vilniaus arkivyskupijos tikinčių vardu, užtikrindamas, kad vilniečiai Aušros Vartų koplyčioje nuolat meldžiasi už Bažnyčią ir už Šventąjį Tėvą.

VYSKUPAS ANTANAS DEKSNYS NAUJASIS GARBĖS PILIETIS BAD WOERISHOFEN MIESTO.

Šią nuotrauką ir platų aprašymą įdėjo Vokietijos dienraštis "Bad Woerishofen" VI. 10, vyskupui Dr. Antanui Deksnui švenčiant savo amžiaus 80-tąjį gimtadienį. Lietuvos katalikų tremtinių Ganytojui miesto burmistras Ulrich Moeckel įteikė miesto garbės Piliėčio Diplomą. Šv. Ulrich bažnyčios choras

su orkestru pasitiko įeinantį mūsų Ganytoją. Toje bažnyčioje yra įrengta ir Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero koplyčia. Vokiečių vaikų choras Ekselenciją sutiko giesme, eilėraščių ir gėlių puokšte. Iškilnėse dalyvavo daug žymių valdžios ir Bažnyčios atstovų.

"Mindelheimer Zeitung" VI. 10.

Adelaidėje solistės Antaninos Binkevičiūtės - Gučiuvienės krikšto dukra savo puošnioje rezidencijoje birželio 14 d. suruošė savo krikšto motinai vardinių pobūvi, dalyvaujant gausiam artimų bičiulių skaičiui.

Solistė A. Gučiuvienė per savo ilgo gyvenimo kelią yra skaisčiai sušvitusi savo gražaus balso dainavimu, koncertais bei žurnalistikos talentais. Baigusi Paryžiuje Konservatoriją ir ten dainavusi operų spektakliuose, išgijo Paryžiaus Akademijoje prancūzų kalbos diplomą, baigė vaidybos studiją. Grįžusi į Tėvynę dainavo ne tik Lietuvos valstybiniame radiofone, bet buvo pakviesta dainuoti ir Rygos ir Talino radiofonuose. Ji buvo dainavimo lektorė Kauno Konservatorijoje, Vilniaus Muzikos mokykloje, turėjo ir savo dainavimo studiją.

Jau net 52 metai, kaip solistė A. Gučiuvienė rašo meno kritikas, recenzijas, pradžioje pakviesta į "Lietuvos Aidą", paskui ir į "XX Amžių", "Naująją Romuvą" ir ki-

Solistė A. Gučiuvienė

tur.

Atvykusi į Australiją per 35 me-

tus dar vis nepadeda plunksnos į šali. Dėstė dainavimą savo studijoje, koncertavo lietuvių ir sveitintaučių parengimuose, lektoravo klasikinį dainavimą Adelaidės College of Music. Dar ir dabar solistė A. Gučiuvienė rašo ne tik Australijos lietuvių spaudoje, jos išsamius raštus pastebime ir Čikagos "Draugo" dienraštyje, "Dirvoje" apie dainavimą, baletą ir tik už aciū.

Vardinių suruoštame pobūvyje bičiuliai solistę sveikino ir su dovanėlėmis, o ALB Krašto Valdyba ant savo oficialaus blanko rašo: "Australijos Lietuvių Bendruomenė dėkoja Antaninai Gučiuvienei už nenuilstamą darbą, skleidžiant lietuviškos kultūros šviesą Australijos lietuviams. Su gilia pagarba ALB Krašto Valdyba".

Ir mes jungiamės Vardinių proga su pagarba padėkoti solistei už gražius meno srities straipsnius. Linkime gausios Viešpaties palaimos, geros sveikatos. Ilgiausių metų Jums Valio!

Tėviškės Aidai

MELBOURNAS

PAVERGTŪJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtųjų Tautų Taryba šiemet organizuoja plataus masto rengimą liepos 27 dieną, sekmadienį, - pamaldas ir koncertą.

Ekumeninės pamaldos St. Patrick katedroje 3 val. Su vėliavomis tautinės grupės renkasi 2.30 val. eisenos į katedrą organizavimui. Kaip kasmet kun. Stasys Gaidelis SJ atspausdins Ekumeninių pamaldų knygetes, kurios tautos dalyvauja, kas atlieka skaitymus, maldas.

Po pamaldų visi vyksta į Dallas Brooks salę, kuri yra tik kelios minutės pėsčiom. Įėjimas iš Victoria Parade. Čia ruošiamas Pavergtųjų Tautų koncertas, kurį atliks virš 300 artistų, menininkų: tautinių šokių ansambliai, solistai, instrumentalistai, chorai. Pradžiai 5 val. Bilietai į koncertą po \$ 4, pensininkams ir studentams po \$ 3. Iš anksto bilietus galima gauti pas Pavergtųjų Tautų Tarybos savo atstovus, ar foto studijoje 743 Glenferrie Road, Hawthorn, o taip pat koncerto vakarą prie įėjimo Dallas Brooks prie kasos.

A. A. Kunigas Vincentas Senkus

1912. 12. 28 † 1985. 4. 29.

"Europos Lietuvoje" užtikau mažą žinutę apie dar vieno kunigo mirtį Lietuvoje. Tai kun. Vincentas Senkus Šatės klebonas. Velionis buvo gimęs 1912 m., kunigu įšventintas 1939 m. balandžio 16 d. Telšiuose. Jį pažinojau dar vaikystėje ir susirašinėjau su juo virš 20 metų. Jo gyvenimo kelias buvo vargo ir erškėčių nusėtas. Dar vokiečių okupacijos metais dirbo pogrindžio spaudoje, platino laikraštėlius. Rusų frontui artėjant ir jam ant dviračio besitraukiant iš Lietuvos, buvo pagautas ir ištremtas į Sibirą, į aukso kasyklas. Būdamas dar jaunas ir muzikalus, suorganizavo iš vargo brolių orkestrėlį, aktyviai veikė savo likimo draugų ir tautiečių tarpe.

Po dešimt tremties metų buvo paleistas iš Sibiro ir grįžo į tėvynę palaužta sveikata. Per laiškus prašė vaistų plaučių džiovai sustabdyti. Sveikatai kiek pasitaisius dirbo Rietavo parapijoje.

Suorganizavo jaunimo chorą, įvairius maldos būrelius, užtai valdžios buvo pašalintas ir išsiųstas

į mažytį bažnytkaimį - Šates. Čia radęs apgriuvusią bažnytelę pats stogą lopė, pats suolus padarė. Gyveno taip vargingai, išsinuomavęs kambarėlį, bet niekada savo gyvenimu nesiskundė. Vėliau nusipirkęs karvutę ir kelias vištas džiaugėsi, kad pavalgyti užteks. Labai domėjosi užsienio lietuvių gyvenimu ir veikla. Skundėsi, kad kunigams labai sunku gauti baltų kalnieriukų, - gavęs siuntinėlių labai dėkojo. Įsigijęs motociklą lankydavo tolimesnes parapijas. Kai nukritęs nuo motociklo išsisuko pe-

Tos kelios dienos praėjo kaip gražus, linksmas sapnas. Kiek pridainuota dainų, kiek prisijuokta iš įvairių žuviškų ir nežuviškų, premijuotų ir nepremijuotų anekdotų.

Oficialiai dalyvavusių varžybose žvejų buvo, berods, dvylika. Giedrė sako - trylika. Ji gal žino geriau, nes ji pinigų suskaičiavo. Ir nepaprastai džiaugiasi tokia dosnia visų pagalba "Baltic News" laikraščiui. Ne vien žvejai. Trofėjų t.y. prizų aukotojai: Šaulių Geležinio Vilko kuopa per p. Vit-

STUDIJA IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO

Tarptautinė žinių agentūra KIPA iš Vakarų Vokietijos sostinės praneša, kad Vakarus iš Lietuvos yra pasiekęs naujas pogrindžio leidinys. Jis yra kitokio pobūdžio negu iki šiol žinoma lietuviška pogrindžio literatūra. Naujas leidinys apima dvi religiniai - filosofines studijas, pasirašytas Prano Vytėno slapyvardžiu.

Pirmoje autorius atsako į klausimą: "Kodėl sovietinis žmogus yra beteisus?" Antroje po antrašte "Materialistinis žmogaus nužmoginimas" Vytėnas kritikuoja sovietinės bendruomenės marksistinį principą, pagal kurį pavienio žmogaus orumas turjis būti palenkta kolektyvo interesam. Pagal marksizmą pavienis žmogus neturjis apsisprendimo laisvės. Bet jau vien šis valios laisvės paneigimas žmogų da-

ro beteisui.

Kolektyvinė viešoji opinija yra formuojama ne iš apačios, o iš viršaus įvairiomis administracinio spaudimo ir net atviros prievartos priemonėmis. Taip asmuo vis labiau pririšamas prie partijos ir prie valstybės. Viso to vaisius: cinizmas, moralinis abejingumas, korupcija.

Bažnyčia Lietuvoje yra persekiujama, nes ji eina visai priešinga linkme... Pristatydama naują Lietuvos pogrindžio leidinį KIPA daro išvadą, kad studijų autorius yra gerai susipažinęs su vadina muoju "moksliniu ateizmu". Jo tvirtinimai sutampa su Vakarų teologų tvirtinimais, kad tikrai transcendencija, tik religinis tikėjimas gali įprasminti žmogaus gyvenimą.

tį, ligoninėje daktaras atsisakė jį aptarnauti, kad jis kunigas ir Sibiro kalnys.

Paskutiniame laiške rašė iškilmingai atšventė 100 metų Šatės bažnyčios jubiliejų. Dėl trūkumo kunigų turėjęs aptarnauti net tris parapijas. Gyvenimas buvo kiek pagerėjęs. Naują mūrinę kleboniją pasistatė ir lengvą mašinėlę buvo įsigijęs. Nors ir turėjo progos persikelti į didesnę parapiją, bet buvo pamilęs savo kaimo žmones, nenorėjo jų apleisti. Mirtis nelauktai atsiėmė taip reikalingą ir visų mylimą kunigą.

Tepasilieka jo šviesi atmintis Lietuvos kančių istorijoje.

R. Platkauskienė

ZVEJŲ DIENOS

kauskiene \$ 15. M. Žiogienė Tautos Fondo rėmėjų būrelis \$ 100 ir Onutė ir Bronius Vitkauskai \$ 15. Nuoširdi mūsų padėka jiems visiems.

Juk jau anksčiau gyriausi, kad žinau daug pasakų ir anekdotų (nebūtina žuviškų), todėl ir p. Butkienės dovanotą viskės bonką laimėjau aš. Teisėjais buvo Meilutė B'ndokienė ir Adolfas Eskirtas - abu blavūs ir nepaperkami. Ach, už vieną anekdotą, sako, būtų visą dežę viskės davę, bet tiek jau to...

Girdėjom jau gandų, jog buvo šalta, lijo lietus ir niekas nepagavo nė mažiausios žuvelės. Netikėkit! Švietė saulutė, na gal tik pora mažų debesėlių palynojo, bet žvejams lietus visai nieko nereiškia.

Žuvies? Pagavo gerų karpų ir vieną didoką "conger" ungurį. Tačiau, dabar laikome ungurių sezoną pasibaigus. Tik mūsų kaimynas Norkus, atrodo, kokią tai sutartį su jais turi ir dar vis pagauna. Jo rūkytus ungurius kas vakarą vis valgėme.

Edis Starinskas laimėjo Šaulių skirtą premiją, o S. Valaitis laimėjo kitas dvi premijas, kurias jis tuojau paaukojo "Baltic News" laikraščiui. Edis taip labai norėjo pagauti tą mūsų upės monsterį, bet kaip ir visi kiti - prarado visus prietaisus, o monsteris ir toliau

sau šypsosi tarp uolų. Nežinia kas ten toks. Pora žvejų yra mums pasakoję, jog iš matymo tą monsterį jau pažįsta, nes matė jo uodegą ir girdėję pliaukšint. Tačiau mes (gal šiek tiek skeptiški žvejų pasakoms) - uodegos pažinti nelaikome rimta pažintim. Dauguma žvejų galvoja, jog tai gali būti didžiulis "Conger" ungurys, tarp upės uolų pastoviai apsigyvenęs. Kol mano anūkėliai buvo maži, jie tikėjo ten slobiną devynagalvį esant. Matote, koks senas mūsų monsteris.

Kadangi tos dienos mums taip linksmi praėjo, o žvejai tai juk puikiai žmonės pasaulyje ir Jūs visi prižadėjote gurguolėmis suvažiuoti, jei tik būtų šilčiau. Tai va, sekantį "Labor Day" savaitgalį, kovo mėnesio pradžioje vėl visi suvažiuokite tokioms pat žvejų varžyboms, tam pačiam laikraščiui. Mūsų upėje galima plaukioti ir vaikams galima įvairių malonumų rasti. Mūsų paupic smėlis toks baltas ir platus. Galėtume net "Baltic News" žvejų savaitgalio gražuolę rinkti. Bet čia ateitis.

Dabar įsidėmėkit!

Sekantis "Baltic News" žvejų savaitgalis kovo mėnesio pradžioje, "Labor Day" savaitgalį. Mūsų kluo ne tilps visas žvejų kaimas.

Nuoširdžiai dėkojame žvejams ir nežvejams, kurie nepabijoję šalčio, kuris beveik nepadėjo. Dėkojame mūsų kaimynams Latrobe Valley seniūnijai už gausų dalyvavimą ir fantus. Senjūnė p. Koženias kienė net naujus guminius batus išgijo, tik lietaus nebebuvo.

Ačiū, ačiū visiems.

A. Matukevičienė

Lietuvių skautai Melbourne

Dažnai tenka pastebėti mažesnę ar didesnę būrelį skaučių ir skautų įvairiomis progomis mūsų bendrojo meninėje veikloje. Taip pat dažnokai tenka išgirsti įvairių komentarų dėl jų pasirodymų. Šie komentarai yra įvairūs, kartais teigiami, kartais neigiami. Šio straipsnio tikslas nėra pateisinti pasitaikančias neigiamas savybes, bet skaitytojus bei tėvus supažindinti su dabartinėmis skautų veiklos problemomis bei panagrinėti kaip būtų galima pagyvinti ir patobulinti veiklą.

Kiekvienos organizacijos veikla yra labai daug priklausanti nuo jos vadovybės, veiklos sąlygų bei narių entuziazmo. Tuo atveju nesisikiria ir skautai. Todėl jeigu įvyksta bet kokie netobulumai, aš esu pilnai įsitikinęs, kad pirmiausiai reikia atkreipti dėmesį į vadovus — skautų atžvilgiu pradėdant su tuntininku, o tuomet ir į kitus vadovus, nes nemanau kad galima pradėti kaltinti eilinius narius, jeigu nežinome ar vadovai teigiamai atliko savo pareigas. Tačiau jeigu tos pareigos nebuvo atliktos pilnumoje, tai dar nereikia kad kalti tikrai vadovai. Todėl aš jokiu būdu nekaltinu vadovų dėl jų atliekamų pareigų — toli gražu — bet tikrai noriu pasidalinti mintimis, pastabomis, kurių reiškiniai bent mano nuomone sudaro pagrindą įvairiems netobulumams. Paminėsiu du svarbesnius reiškinius.

Pirmiausiai, beveik be išimties visi vadovai yra įsijungę ir į kitas lietuviškas veiklas mūsų bendruomenėje, taip kad jų laikas skautavimui gal būt yra per daug ribotas. Mažoje bendruomenėje tai yra beveik neišvengiama, nes neturime užtenkamai veiklių asmenų, kad jie galėtų atsidėti tikrai vienai specifinei veiklai. Tad nėra stebėtina, kad dažnai vadovams nėra fiziškai įmanoma kaip reikiant pilnai pasiruošti, taip kaip jie patys norėtų ir kaip iš tiesų būtų reikalinga.

Gi antrasis neigiamas reiškinys yra apsunkinimas arba teisingiau pasakius apkrovimas vadovų darbais, kurie jiems neturėtų priklausyti. Tai ūkio bei lėšų telkimo reikalai. Ypatingai lėšų telkimo reikalai turėtų būti tėvų komiteto žinioje, pasitariant su tunto vadovybe. Deja, viskas paliekama darbais persikrovusiai tunto vadovybei, kuriai fiziškai nėra įmanoma pilnai ir tobulai atlikti visus darbus.

Taigi problema aiški, bet kaip ją išspręsti?

Atsakymas, bent teoretiškai yra lengvas! Jeigu visi skautų tėvai prisidėtų nors ir mažu darbo kiekiu, tai nebūtų reikalo niekam persikrauti darbais, visa veikla būtų tikrai palengvinta vadovams ir jie

REIKALAUJA IŠ KATORGOS PALEISTI 5 LIETUVIUS RAŠYTOJUS

Penki lietuviai yra įtraukti į kalinamų rašytojų sąrašą, kurį parengė ir šiuo metu platina Jungtinėse Amerikos Valstybėse veikianči Tarptautinė Žmogaus Teisių d-ja. Sąraše išvardinti kaliniai lietuviai plunksnos žmonės yra: L. Dambrauskas, G. Iešmantas, V. Lapienis, V. Petkus ir P. Pečeliūnas.

Tarptautinė Žmogaus Teisių d-ja ragina laisvojo pasaulio rašytojus, žurnalistus ir visuomenę įsijungti į kalinamų rašytojų ir visų plunksnos darbuotojų gynybą, reikalaujant, kad jie būtų išlaisvinti, nebūtų persekiojami ir galėtų laisvai vykdyti savo pašaukimą. Draugija taip pat kviečia spaudą atkreipti reikiamą dėmesį į kalinamus rašytojus, iškeliant jų patiriamas kančias.

galėtų daugiau koncentruotis skautavimo, vadovavimo pareigoms. Deja, praktiškai taip nėra. Tėvų prisidėjimas dažnai baigiasi vaikų pristatymu į sueigą, stovyklą ar bet koki kitą parengimą dar net su specifiniais pareikalavimais liečiančiais jų asmeniškumą reikalus. Yra visiškai neatsižvelgiama, kad vadovai taip pat turi savo šeimas, savo asmeninius išpareigojimus, savo reikalus. Aš nesakau, kad negalima pasikalbėti ir bandyti viską suderinti, bet reikalinga pagaltoti, kad vadovams reikėtų atsizvelgti ne tik į savo reikalus, bet ir į visą eilę kitų, todėl nėra įmanoma patenkinti visų norų. Yra daug lengviau prisitaikyti individui negu grupei prie individo.

Tačiau paskutiniu laiku yra dažnai reikalaujama, kad vadovai atsizvelgtų į įvairius pageidavimus, tuo tarpu tėvams yra persunktu atvykti į šaukiamą susirinkimą vieną kartą metuose, bet vadovai gali ir turi aukoti savo laiką per istisus metus ar eilę metų. Susirinkime būtų įmanoma išsiaiškinti ir surasti tinkamiausią ir naudingiausią kelių veiklų, kuri atneštų daugiau naudos vaikams. Gaila, bet paskutiniu laiku sunkiai įgyvendinamas užsimojimas.

Tad kas ir kaip toliau?

Mano nuomone šis tėvų apsileidimas yra didelė skriauda mūsų pačių vaikams, nes jie organizacijoje negauna to, ko jie turėtų gau-

ti. Matyti, kad ateityje reikės imtis griežtesnių priemonių, kad be reikalo nenukentėtų tie vaikai, kurių tėvai prisideda savo pagalba prie veiklos. Artimoje ateityje yra numatyta kreiptis į visus skautų bei skaučių tėvus susirinkti pasitarimui dėl tolimesnės veiklos. Jeigu tėvai ignoruos šį kreipimąsi, tai vadovybei neliks kitos išeities kaip labai apriboti ar net nutraukti jų vaikų dalyvavimą organizacijoje. Tai griežta priemonė, bet aš esu įsitikinęs, kad yra geriau turėti mažesnę skaičių veiklių ir pavyzdinių narių, negu didesnę nepavyzdinių, kuris tik bereikalingai apsunkina vadovų darbą ir trukdo pažangumą pavyzdingesniems.

Nėra malonu diskutuoti šiuos reikalus ir beveik tiesioginiai grąsinti numatytais griežtomis priemonėmis. Deja, prie šio sprendimo mane privedė eilė metų patyrimo dirbant su jaunimu įvairiose srityse, patirtas silpnėjantis tėvų pareigos jausmas savo vaikų gerbūviui organizacijoje ir sakyčiau bandymas išnaudoti vadovų darbams, kuriuos tėvai turėtų atlikti ar bent prisidėti. Neatkreipus dėmesio į šią situaciją, mes galime labai artimoje ateityje visiškai netekti vadovų ir tuo būdu sužlugdyti lietuvišką skautišką veiklą Melbourne. Aš nemanau, kad bet kas norėtų šitokių pasekmių. Tad bus įdomu pastebėti kiek tėvai atsizvelgs į pačių vadovų organizuojamą tunto subatvakrį — pasilinksminimą — balių, šeštadienį liepos mėn. 19 d., sutelkti lėšų tunto veiklai, kurį iš tiesų turėtų organizuoti patys tėvai.

Mano tikslas rašant šį straipsnelį yra pasibelsti į tėvų sąžines, kad būtų išvengta numatytų žygių, kurie nesukels malonumo tėvams arba man kaip tuntininkui. Tačiau negavus tinkamo rezultato būsiu priverstas imtis numatyto užsimojimo tolimesniam skautų veiklos gyvastingumui Melbourne.

A. P. Šimtus

Džiugo Tunto Tuntininkas

Stasio Šalkauskio sukaktis

Gegužės 16 dieną suėjo šimtas metų kai gimė žymusis lietuvių filosofas, ideologas ir pedagogas profesorius Stasys Šalkauskis, buvęs Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos pirmininkas. Ateitininkų federacijos vadas, paskutinysis Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius. Šalkauskio gimimo sukaktis yra minima įvairiose Amerikos lietuvių bendruomenėse. Vašingtone minėjimą surengė vietos Ateitininkai, pakviesdami dr. Adolfą Damušį apžvelgti žymaus lietuvių tautos mąstytojo asmenybę, mintis, idėjas.

Dr. Adolfas Damušis apibūdino Stasį Šalkauskį kaip gilaus filosofinio išsilavinimo ir intuityvaus įžvalgumo idealistą - realistą, sagsčiusį gairėmis lietuvių tautos kelią. Pilnutinė demokratija, gyvenimo pilnatvė, pilnutinė asmeny-

bė yra Šalkauskio sukurtos sąvokos, kuriom jis įskiepijo prasmingą turinį.

Paskaitininkas pažymėjo, kad svarbusis Šalkauskio siekimas buvo - žadinti lietuvių visuomenėje idealą tarnauti tiesai. Šalkauskis skelbė, kad tik suderintas prigimties, kultūros ir religijos pradų veikimas apima visumą ir sudaro drauge asmenybės ir gyvenimo pilnatvę. Ruošdamas Ateitininkijos sąjūdžio ideologiją, Šalkauskis kvietė Ateitininkus ir iš viso krikščioniškai apsisprendžiusią inteligentią tautinio solidarumo dvasioje bendradarbiauti su darbininkija ir ūkininkija, nes socialinis tautos solidarumas, teisingumo supratimas ir siekimas bendrojo gėrio yra dalykiški tautos atsinaujinimo Kristuje veiksniai.

LRTV

REMK AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: — Skatinti remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir **nepamiršime** jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

AL Fondo Valdyba

ŽINIŲ PABIROS

Gorbačiovo pranešė, kad Ignalinos branduolinės jėgainės darbai tęsiasi toliau. Projekte numatyta pastatyti 4 reaktoriai, kiekvienas 1,5 milijonų kilovatų. Milžiniška jėgainė gamina srovę Rusijai, o pastato į pavojų lietuvius ir latvius.

Los Angeles "Times" balandžio 28 d. numeryje atspausdino didelį straipsnį, kuriame atskleidžiama JAV Justice Department nemaloni paslaptis. Minėtos įstaigos raštinėse buvo slepiamas vieno aukšto sovietų pareigūno perspėjimas padarytas prieš 3 metus. Jame rusas per vieną amerikiečių diplomatą pranešė amerikiečių valdžiai, kad nacių nusikaltėliams apkaltinti liudininkai Sovietų Sąjungoje yra specialiai paruošiami, kad žinotų kaip reikia liudyti apskūsto nenaudai. Kiti Amerikos laikraščiai tą svarbią žinią nutylėjo. Įdomu, ar nežiūrint šitos žinios, Amerikos valdžia toliau tęs nacių medžioklę nešvariais metodais. Taip pat įdomu, ar Australų valdžia galutinai nutrauks daromus preliminarinius tyrimus.

Kampanija už ekonominių sankcijų paskelbimą Pietų Afrikai, atrodo, nepavyks dėl ponios Thatcher ir prezidento Reagan išmintingumo. Sankcijos būtų tik paskubinusios sumišimą ir sovietų ištvirtinimą. Afrikos šalys, kurios reikalauja tų sankcijų, pačios prekiauja su P. Afrika, tik slapta.

Apie radioaktyvumą okupuotos Lietuvos valdžia nieko konkretaus nesako, tik Sveikatos ministerija praneša, kad nėra pavojaus, nereikia jokių vaistų. Vis dėl to mažiems vaikams pataria negerti pieno. "Ž.P." iš privačių šaltinių sužinojo, kad radioaktyvumas mūsų krašte buvo pakilęs iki 500-1.000 kartų virš normalaus.

FILADELFIJA MELDĖSI UŽ LIETUVĄ

Filadelfijos arkivyskupas kardinolas Krol, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, birželio 15-tąją visoje arkivyskupijoje paskelbė Maldos Dieną už Lietuvą ir kitus pavergtus Pabaltijo kraštus.

Visų arkivyskupijos parapijų klebonams pasiūstame laiške kardinolas Krol juos kvietė sekmadienį birželio 15 dieną Mišių metu visose bažnyčiose tikinčiųjų maldose prisiminti persekiojamus krikščionis Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose, taip pat visus ištremtuosius pabaltiečius.

Kardinolas laiške priminė, kad šiais metais sueina 45-keri metai nuo Pabaltijo kraštų gyventojų žiauriųjų trėmimų. Filadelfijos arkivyskupijos tikintieji buvo kviečiami gausiai dalyvauti pamaldose už Pabaltijo tautas, tuo būdu jiems paliudijant krikščionišką solidarumą.

Maldos Dienos už Pabaltijo kraštus išvakarėse, kardinolas Krol paskelbė straipsnį Filadelfijos arkivyskupijos laikraštyje "Catholic Standart and Times", plačiau supažindindamas skaitytojus su tikinčiųjų persekiojimais Pabaltijos kraštuose, ypač Lietuvoje.

Austrų pamoka

Pasisekus Š. Amerikoj atsiekti krašto politikos viešpatavimą, žydai, atrodo, yra įsitikinę, kad jie gali tvarkyti likusį pasaulį. Austrai parodė, kad dar taip nėra.

Kaip Izraelio Kneset (seimo) narys Uri Avenim rašo žydų laikraštyje "Haaretz", žydų organizacijos "The National Political Action Group", "The Francisco Peoples Committee for a better Rule", "The Joint Committee for Political Affairs", "Desert Conference" ir "The Political Conference of Disciplined Citizens" išleidžia virš keturių milijonų dolerių kandidatų į kongresą ir senatą "parėmimui". Senato "Foreign Relations Committee", kuris visad paremia viską, kas yra naudinga Izraeliui, yra gavęs 576.000 dolerių. Iš 33 senato kandidatų 29 yra gavę aukštas sumas iš minėtų žydų organizacijų, o iš 435 kongreso kandidatų 154.

Su pagalba šitokių "paramų" išrinkti kongreso ir senato nariai balsuoja ne už kraštui naudingus projektus, bet už tuos, kurie reikalingi Izraeliui.

Išleisti 4 milijonai atneša žydams didelį pelną: Izraelis gauna paramą - dovaną iš Š. Amerikos siekiančią 2.6 bilijonus dolerių.

Nenuostabu, kad dažnai Š. Amerikos politika yra naudinga Izraeliui, bet labai žalinga pačiai Š. Amerikai: vetavimas Jungtinėse Tautose, kad išvengtų Izraelio pasmerkimo už užsitarnautus prasižengimus, siuntimas amerikiečių kariuomenės į Libaną, vietoj įsakyti iš jo pasitraukti jį užpuolusiam Izraeliui, Libijos bombardavimas vietoj pareikalauti Palestinos laisvės, kurios atėmimas yra arabų terorizmo priežastis. O nacių nusikaltėlių medžioklės įstatymas yra vien dėl žydų reikalavimų virtęs Amerikos vidaus nesantikos ir teisės iškraipymo realybe.

Aiškinimai, kad Amerika remia Izraelį dėl to, kad jis yra ištikimiausias Amerikos sąjungininkas, neturi rimto pagrindo. Viena, pats Izraelio generalinio štabo šefas aiškiai sako, kad Amerikos mirtinas priešas Sovietų Sąjunga, nėra joks Izraelio priešas. Jei taip, karo atveju Izraelis vargiai kovotų amerikiečių pusėj prieš Rusiją! Antra, Izraelio slapta tarnyba šnipinėja savo draugą, iš kurio gauna naujausią technologiją ir ekonominę paramą. Šnipinėja ir meluoja. Ką tik pagautas žydų šnipas prisipažino, kad jis buvęs Izraelio slaptoj

Rašo Dr. J. Kunca

tarnyboj, nors Izraelio valdžia prisiekinėjo, kad ji nieko bendro neturinti su šiuo šnipu. Žydai, net vienas jų generolas, mėgino nelegaliai išvežti iš Š. Amerikos per Izraelį ginklų Iranui už pora bilijonų dolerių. Vėl "draugiška" Izraelio valdžia nieko nežinanti.

Visa Š. Amerikos draugystė su Izraeliu nekaip kvepia. O leisti papirkti kongresą ir senatą yra tikrai savižudybė. Yra gėda tokiai galybei, jei kai kas ironiškai dar pasijuokia. Sako, Izraelis nėra 51 Š. Amerikos valstija, bet amerikiečių kongresas yra Izraelio okupuota teritorija.

Kas gali užgarantuoti, kad Izraeliui teikiamos technologijos paslaptys nenuėina į Maskvos rankas už gerą kainą? Kas gali užtikrinti, kad žydai vėl netaps Kremliaus sąjungininkai, kaip yra buvę praityje?

Jau laikas duoti žydams suprasti, kad jie neturi teisės kištis į svetimų kraštų reikalus. Nukentėjimas nuo nacių, vadinamas holokaustu, nesuteikia jiems šitos privilegijos. Yra daug tautų, tarp jų ir lietuviai, kurie nukentėjo nuo panašaus holokausto tik iš skirtingos pusės, kurioje buvo patys žydai.

Praėjo laikai ir "išrinktų" tautų, ypač tokių, kurios tiki turinčios privilegiją dominuoti kitas tautybes ar rases.

Svajonės ruošiasi nauju repertuaru naujam koncertui. Stovi Birutė Kymantiėnė ir Virginija Bruožytė. Sėdi Zita Prašmutaitė.

Pabaltiečių tarybos ir komitetai

Rašo Alb. Pocius

Lietuviškas priežodis sako: vienas vyras ne talka, vienas žodis ne kalba. Kur du stos, visada daugiau padarys. Šitas priežodis labai tinka ir mūsų bendrai pabaltiečių veiklai apibūdinti.

Po pereito karo mums gyvenant DP lageriuose, anglai dėka mūsų ultra patriotų persistengimo, buvo pradėję varyti iš lagerių Klaipėdos krašto lietuvius. Mūsų delegacijai nuvažiavus į anglų kariuomenės štabą prie Detmold, vienas jų generolas baigiant pokalbį pasakė: "Mes tyčia savo zonoje visur steigėme bendrus pabaltiečių lagerius, kad jūs, estai, latviai ir lietuviai priprastumėte kartu gyventi ir vieni kitus geriau pažintumėte. Jeigu jūs prieš karą būtumėte sudarę kokią nors federaciją arba bendros gynybos santarvę, jūsų politinis svoris būtų buvęs lygus Belgijai. Dabar buvotė trys maži nykštukai, todėl ir pražuvotė".

Iš tikrųjų mes prieš karą nepajėgėme sudaryti jokios Pabaltijo santarvės, nes mūsų vadai nenorėjo paleisti vairo iš savo rankų. Labai kliudė santarvės sudarymui ir mūsų nemalonūs santykiai su Lenkija, nes estai ir latviai Vilniaus klausime buvo lenkų pusėje. Nežiūrint Lietuvos vyriausybės protestų, Estijos prezidentas grįždamas iš Varšuvos sustojo pusantros dienos Vilniuje ir čia per jo garbei surengtą banketą su Želigovskio generolais kėlė tostą už "lenkiškąjį Vilnių".

Latviai ėjo dar toliau. Jie nenorėjo su Lietuva sudaryti jokios karinės sutarties ne tik dėl Vilniaus, bet ir dėl Klaipėdos. Jie sakydavo, mes nenorime dėl tos Klaipėdos susipykti su vokiečiais. Atsisakykite Vilniaus ir Klaipėdos, tada kalbėsime dėl bendro gynybos plano.

Tada estai ir latviai visgi buvo mūsų draugai, nes geresnių neturėjome, bet jie buvo labai išdidūs, nes save laikė aukštesnės kultūros už mus. Mūsų kaimynai vokiečiai ir rusai labai nenorėjo, kad mes su darytume bendrą Pabaltijo santarvę ir jie išleisdavo daug dolerių priešingai propagandai ir nesantikai kurstyti. Po karo buvo rasti slapti vokiečių dokumentai, kad Berlynas išleisdavo apie 30 milijonų markių savo propagandai ir nesantaikai tarp mūsų kurstyti. Žinoma, didesnė tų pinigų suma tekėdavo Klaipėdos krašto nacių organizacijoms finansuoti. Kiek išleisdavo rusai savo agentams dar tebėra paslaptis, tik tiek žinome, kad už iškėlimą raudonos vėliavos mokėjo 300 litų ir partijos rajono instruktoriai gaudavo 500 litų, o pa rajonio 400 litų mėnesiui. Australijoje Maskvos agentai nedirba veltui. Jiems gerai apmoka arba sudaro sąlygas, kad galėtų be įtarimo gerai gyventi.

1941 m. sovietams užėmus Estiją, Latviją ir Lietuvą, pats pirma-

sis mums mestas jų kaltinimas buvo dėl bandymo sudaryti Pabaltijo santarvę, kuri neva tai būtų buvusi nukreipta prieš Sovietų Rusiją ir "darbo liaudį". Pabaltiečių vienybės bijojo visi mūsų kaimynai, nes tada jau negalėtų taip lengvai su mumis prekiauti. Prisiminkime, kad draugui Whitlam išdavus rusų malonei, mes visgi išsikvojome to pripažinimo atšaukimą, kadangi sudarėme vieningą kovos frontą su estais ir latviais.

Vėliau į valdžią atėjus liberalų vyriausybei, atskiros tautybės pradėjo rašyti prašymus arba peticijas reikalaudami iškelti vien tik Latvijos arba Estijos klausimą. Man susitikus min. pirm. Malcolm Fraser ir užsienio reikalų min. Anthony Street, jie pareiškė: "Mes žinome, kad estai, latviai ir lietuviai esate šiek tiek skirtingų kultūrų, turite skirtingas kalbas ir religiją, bet geografiniu ir politiniu atžvilgiu jūs esate vienas vienetas. Jūs kartu 1918 m. atgavote nepriklausomybę ir 1940 m. visi trys kartu ją praradote. Duok Dieve, jūs vieną dieną būsite vėl laisvi ne pavieniui, bet visi trys kartu, todėl į jūsų atskirus prašymus mes nemėgstame atsakyti, nes skaitome jus kaip vieną vienetą".

Mes turime dėti pastangas, kad kiekvienoje valstijoje veiktų stiprūs Pabaltiečių komitetai, o jų visų darbus koordinuotų Australijos Pabaltiečių Taryba. Mes turime visomis pastangomis remti Tasmanijoje veikiančią HELLIP organizaciją ir jos leidžiamą "Baltic News" laikraštį, kuris yra siunčiamas parlamentarams, dvasiškiams, žurnalistams, organizacijų vadovams. Lietuviai, kurie veltui gauna šį vertingą laikraštį, turėtų jausti pareigą nors už pašto išlaidas atsilyginti.

Mes turime kiekvienoje kolonijoje kas metai rengti bendrus išvežimų minėjimus, kviečiant įžymesnius australus kalbėtojus, prieš tai aprūpinant svečius tinkama literatūra. Nemėginkime veikti pavieniui, nes mūsų balsas bus per silpnas, bet veikti visi trys kartu, tada mūsų balsas bus stipresnis ir mes būsime greičiau išgirsti.

Tegul kiekvienoje valstijoje mūsų visų vardu kalba vietiniai Pabaltiečių komitetai, o visos Australijos plotmėje arba einant prie Federalinės valdžios atstovų, tegu mes atstovaujame Australijos Pabaltiečių Taryba - Baltic Council of Australia. Vienybėje mūsų galybė.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

VI PLJK organizacinis komitetas maloniai kviečia visus į

"SVAJONIŲ" IR PETRO RAČKAUSKO KONCERTĄ

MELBOURNE Liepos 13 d., sekmadienį, 2.30 val.
Lietuvių Namuose.

SYDNEY Liepos 20 d., sekmadienį, 3 val.
Lietuvių Namuose.

ADELAIDE Liepos 26 d., šeštadienį, 6.30 val.
Lietuvių Katalikų Centro salėje.

Bilietų kaina \$ 8 asmeniui, \$ 2 vaikams.

Savo atsilankymu paremsite jaunimo pastangas ir VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

RAŠOTE TESTAMENTĄ?

Skirkite dalį "Tėviškės Aidams!"

Mintimi šventa ten investuokite save,

Kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Aiduos!"

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pakrikštyta Kristina Aleksandra Milvydaitė, pirmgimė dukrelė Catherine Mary (Einikis) ir Algimanto Jono Milvydų. Krikšto tėvai Dr. Andrius Pranckūnas ir Viltė Ona Araitė.

Pažereckienė Stefanija \$ 100 paaukojo Kronikoms leisti Religinei Šalpai.

V. Grigonis iš Moe Tėviškės Aidams paaukojo \$ 100 a.a. Mykolo Sidaro atminimui. Genovaitė Baltutytė Tėviškės Aidams paaukojo \$ 40. Ačiū jiems labai!

A. A. Petro Naujokaičio aprašyme turėjo būti, kad būdamas sanitaru Woomeroj aptarnavo ne 200, bet 2.000 darbininkų. Testamentu užrašė savo giminėms Lietuvoje, o ne lietuviškiems reikalams, kaip paskelbta.

Geelonge lietuviškos pamaldos liepos 13 d. sekmadienį, šv. Jono bažnyčioje 9.30 val.

Vladas Skirka po ilgos ir sunkios vėžio ligos mirė liepos 5 d. Rožančius buvo kalbamas Le Pine

laidotuvių koplyčioje liepos 7 d. Laidotuvių šv. Mišios liepos 8 d. šv. Jono bažnyčioje ir palydėtas į Fawkner kapines.

Šarūnas Urbonas mirė širdimi liepos 2 d. Rožančius kalbėtas Tobin koplyčioje, Malvern, liepos 6. Laidotuvių Mišios šv. Jono bažnyčioje liepos 7 d. ir palydėtas į Naująsias Cheltenham kapines. Už jo vėlę šv. Mišias užprašė Petronėlė Alešiūnienė, E. E. Marganavičiai, Alf. Fel. Ročiai, Pr. St. Svambariai, V. M. Žiogai, J. V. Žitkevičiai, O. Kazlauskienė, V. D. Mockai, J. J. Valaitis, B. L. Padgurskiai, E. J. Balčiūnai, A. J. Jankevičiai, NN, NN, G. Mackevičienė, H. S. Statkai, T. J. Seliokai, S. I. Tamošaitis, A. G. Kaladė, S. J. Arai, Didžiai, M. V. Miliauskai, H. D. Kaladė, Leknius, Biretienė, P. Usas, S. B. Butkai, V. Samulis, V. Bosikis, E. J. Olesinski iš Hawaii.

Cepelinų labai skanūs lietuviškus pietus ruošia Tautos Fondo Rėmėjų būrelis Lietuvių Namų svetainėje kaip tik šį sekmadienį Svajonių koncerto proga.

A.A. Mykolas Sidaras

Po sunkios vėžio ligos Moe ligoninėje birželio 30 d. mirė Mykolas Sidaras, 71 m. amžiaus. Jis buvo gimęs gražioje apylinkėje ant dešiniojo Nemuno kranto Rumšiškėse. Dabar tas miestelis yra Nemuno dugne, užlietas Kauno hidroelektrinės užtvankos. Mykolas į Australiją atvyko pirmuoju transportu. Atlikęs darbo sutartį, dirbo keliose vietose, paskui įsikūrė Moe mieste, turėjo savo nuosavą namą. Vedė Petronėlę. Kol buvo sveikas gyvai prisidėjo prie Latrobe Valley Seniūnijos gyvenimo. Buvo ramus, gal kiek lėto būdo. Jo likusią liūdesyje žmoną Petronėlę, kuri irgi ligota, ją dabar globos jos sesutė Onutė Vitkauskienė su savo vyru Bronium Vitkausku.

Laidotuvių Mišios vyko liepos 3 d. St. Kieran's bažnyčioje, kartu koncelebravo kun. Pr. Dauknys ir vietos klebonas kun. Patrick O'Teily. Per pamaldas giedojome lietuviškas giesmes ir karštą išnešant — Marija, Marija. Palydėjome į Moe kapines. Šermenys buvo suruoštos vietos hotelyje.

Už Mykolo Sidaro vėlę šv. Mišias užprašė: A. E. Eskirtai, Onutė Butkienė, V. Koženiauskiene, A. A. Lenartai, V. V. Norkai, A. I. Šabrinska, Br. O. Vitkauskai.

Ilsėkis mielas Mykolai Viešpaties Ramybėje.

● **Viktorijos ir NSW kalnuose** žiemos sezono prasidėjo su žiemos pradžia. Kalnuose jau prisnigo gerokai virš pusės metro. Savaitgaliais slidinėtųjų gausiai suvažiuoja Viktorijoje į Mt. Buller, 1806 metrų aukščio, Mt. Buffalo, Mt Baw Baw ir kitur, NSW - Smigin Holes, Thredbo, Mt. Kasciusko — 2173 m. aukščio.

SYDNEJUS

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtų Tautų NSW Komitetas, vadovaujamas jauno australo Bevan Williamson, organizuoja parengimus atžymėti Pavergtų Tautų savaitę Sydnejuje.

Motorkada liepos 19 d. šeštadienį. Susirinkimo punktas Wentworth Park, kampas Henry William ir Wattle gatvių. Išvykstame į miesto gatves lygiai 11 val. ryto. Kiekviena tauta pasiruošia po simbolinį karštą, kuris turėtų būti vežamas ant priekabos paskui automobilį. Motorkada baigsis prie Sovietų konsulato Woollahra. Ten bus Sovietų Rusijos teismas. Po sprendimo baismė bus įvykdyta taip kaip ją vykdo komunistai Sovietų Sąjungoje.

Liepos 23 d. trečiadienį Martin Plazoje kviečiamas jaunimas savo keliu paminėti Pavergtų Tautų savaitę. Koordinatorius šios funkcijos yra jaunas ukrainietis Jaroslav Sworak. Jaunimas kviečiamas kuo greičiausiai susirūti su Mr. Sworak darbu metu tel. 265 9677 arba namuose tel. 799 4158.

Liepos 27 d. sekmadienį 10.30 val. ryto St. Andrews anglikonų katedroje bus pamaldos už pavergtas tautas. Katedros Dean Lens Schoultens kviečia pavergtų tautų žmones dalyvauti pamaldose savo tautiniuose rūbuose ir su vėliavomis. Pageidaujamas ir choras pagiedoti tautinę giesmę. Po pamaldų anglikonai kviečia kavutei.

Lietuvių bendruomenė kviečiama dalyvauti visose pavergtų tautų funkcijose. Tavo šventa pareiga tautietei, tautiete, yra dalyvauti šiuose parengimuose ir pakviesti savo draugus.

Pavergtų Tautų Komiteto reikalams \$ 20 auką paskyrė Jonas Zinkus. Ačiū jam.

Ant. Kramilius
Liet. Bendruomenės atstovas
Pavergtų Tautų Komitete

Laiškas Redakcijai

Didžiai Gerb. "Tėviškės Aidų" Redaktoriau, dėl "Tėviškės Aiduose" Nr. 24 birželio 19 d. koresp. Al. B. patalpinimo straipsnio apie "Demonstracijas Canberroje atgarsiai". ALB Melbourne Apylinkės Valdyba praneša, kad Ukrainiečių bendruomenė ruošdama demonstracijas Canberroje su mūsų bendruomenės Melbourne Apylinkės Valdyba tuo rei kalu nei žodžiu, nei raštu nebuvo susisiekusi.

Melbourn Apylinkės Valdyba

A. A. ONAI STANKEVIČIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame giliame liūdesyje likusius: motiną A. Bagušauskiene, vyrą Antaną, dukras Aukšę ir Ramutę, sūnų dr. Antaną, brolius Vladą ir Joną, bei visą plačią giminę.

Maldoje su Jumis Adelaidės lietuvių katalikų moterų draugija

A.A. ONUTEI STANKEVIČIENEI

mirus, jos vyrą Antaną, motiną Adele, dukras Ramutę, Aukšę su šeima, sūnų Antaną ir visus artimuosius skaudaus liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Ag. Visockienė ir Staugų šeima

A. A. MYKOLUI SIDARUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Petronėlę ir gimines.

Latrobe Valley lietuviai

A. A. MYKOLUI SIDARUI

mirus, giliai užjaučiame žmoną Petronėlę, Onutę ir Bronių Vitkauskus ir gimines.

Sale Seniūnijos lietuviai

A. A. POVILUI KVIECINSKUI

Brisbanėje mirus, gilią užuojautą reiškiamo sūnui Povilui, dukterims Reginai ir Adelei bei jų šeimoms.

Kryžių šeima

A. A. ŠARŪNUI URBONUI

mirus, jo motiną Valentina Ročienę ir jos vyrą, seserį Danutę ir jos vyrą Amerikoje, brolių Romą ir jo šeimą Amerikoje, ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė kartu.

F. A. Ročiai, A. J. Jankevičiai, Pr. St. Svambariai

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju kun. Dr. Alfonsui Savickui už visas religines apeigas - mirus Jonui Liutikui. Taip pat nuoširdi padėka M. Stankevičienei ir jos bendradarbėms paruošus arbatėlę po laidojimo. Taip pat visiems dalyvavusiems laidotuvėse, už gėles, man pareiškusiems užuojautą žodžiu, kortelėmis ir spaudoj. Visiems iš arti ir toli, kurie mane suprato liūdesio laiką, tariau nuoširdų ačiū. Tegul Jums visiems gerasis Dievas atlygina mane užjautusiems.

O. Liutikienė

Sveikiname poetę A. Palaimą, sulaukusią garbingo 80 metų jubiliejaus. Linkime daug geros sveikatos ir nesibaigiančių kūrybinių minčių.

A. Karašauskas, Arai ir Didžiai

Marijos šventovėje už Lietuvą

Birželio 14 d. garsiojoje amerikiečių Marijos šventovėje Doylestown, Pensilvanijos valstijoje, buvo surengta Maldos Diena už kenčiančią Lietuvą, kurioje dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir gausūs amerikiečiai. Mišias už Lietuvą koncelebravo buvęs Popiežiškiosios šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje rektorius prel. Ladas Tulaba drauge su šios Maldos Dienos organizatorium kunigu Timotiejum Burkausku ir kitais lietuviais kunigais, jų tarpe Lietuvių Religinės Šalpos vedėju kun. Kazimieru Pugevičium. Mišių metu buvo ypatingu būdu meldžiamasi už birželio trėmimų aukas, už sąžinės belaisvius, už Lietuvos Bažnyčią ir priespaudą kenčiančią lietuvių tautą. Prie altoriaus buvo iškabintos dvi didelės Lietuvos trispalvės.

Po pamaldų įvyko procesija, kurios metu buvo kalbamas Rožinis taip pat už sąžinės belaisvius ir visus persekiojamus krikščionis.

Svetimtaučiam buvo surengtos lietuvių tautodailės ir pogrindžio spaudos parodėlės. Ekspонатų tarpe buvo žymesniųjų sąžinės belaisvių nuotraukos. Buvo išdalinta keli tūkstančiai Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų numerių anglų kalba, surinkta tūkstančiai parašų po peticijų, reikalaujančių išlaisvinti kunigus Svarinską, Tamkevičių ir Matulionį, prašant grąžinti tikintiesiems Klaipėdos bažnyčią.

Maldos Dienos už Lietuvą proga Doylestown šventovėje Filadel-

fijos arkivyskupijos laikraštis atspausdino Lietuvių Informacijos Centro bendradarbės Gintės Damušytės išsamų straipsnį apie Lietuvos Bažnyčios padėtį, užvardintą "Golgota Lietuvoje". Laikraštyje buvo taip pat atspausdintas Filadelfijos arkivyskupo kardinolo Krol laišką visom parapijom, kuriuo visi arkivyskupijos tikintieji buvo kviečiami įsijungti į Maldos Dieną už Lietuvą, meldžiant Dievą, kad Lietuva ir kiti Pabaltijo kraštai atgautų tautinę ir religinę laisvę.

LRTV

SKAUTAI AKADEMIKAI

Akademinio Skautų Sąjūdžio Melbourne skyriaus sueiga vyko Parapijos Namuose liepos 5 d. Pirmininkas Fil. Algimantas Žilinskas apžvelgė atliekamą skyriaus darbą. Andrius Vaitiekūnas baigė humanitarinius ir teisės mokslus universitete ir šia proga buvo pakeltas į korporacijos Filisterius. Kiek anksčiau jis išrinktas Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku. Loreta Čižauskaitė į Filisteres jau anksčiau pakelta, baigusi akademinis mokslus universitete. Virginija Bruožytė jau šį pavasarį baigia universiteto Muzikos konservatoriją. Vida Žemaitytė studijas jau įpusėjus. Visos sesės buvo išieginėmis korporacijos uniformomis. Fil. s. kun. Dr. P. Daukyns apdovanotas už skautišką - lietuvišką vežklą LSS Leilijos ordinu, kurį jam įteikė pirm. Fil. A. Žilinskas. Numatyta suruošti Korporacijos metinę šventę, iešminę pavasario metu pas Fil. Vyta Vaitkų Macedone, Lietuvių Namuose suruošti loteriją veiklos išlaidoms. Sueigoje dalyvavo 11 narių ir visi pritarė Algio Taškūno iniciatyvai prie Hobarto universiteto įsteigti Lituaništos Studijų ir Tyrinėjimų Centrą. Prie kavutės vyko tolimesnį veiklos darbų planai. Koresp.

Raulas Aulas

SVAJONĖ UTOPINĖ IR GALVOSOPINĖ

Komunistai, sionistai,
Ir kapitalistai
Kuriam žemiškąjį rojų
Taikai be pavojų.

Raudonieji teroristai
Kremlių bombarduoti drįsta;
Reaganui padavę ranką,
Jį pasaulio "bosu" renka.

Šlėktos Varšuvos,
Be jokios kovos,
Pripažįsta Vilnių
Chamams Lietuvos.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS
Penktadieniai - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniai - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniai - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniai - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO
5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.

ATSIŪSTA PAMINėti

Aidai, kultūros dvimėnesinis žurnalas 1986 Nr. 1. Redaktorius Leonardas Andriekus OFM. Leidžia Tėvai Pranciškonai Brooklyne. Juozas Girnius - Krikščionybės ir ateizmo grumtynės mūsų tautoje. M. Brakas - Jungtinės Amerikos Valstybės ir mažoji Lietuva. V. Natkevičius - Naujasis Lietuvos romanas, ar jis jau atsisako komunistinio moralizavimo. Amerikos lietuvių 1985 m. veiklos apžvalga ir kt.

Jaužinios Nr. 1, birželis. Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos laikraštis anglų ir lietuvių kalbomis. Ši laida gražiai iliustruota, daug jaunimo nuotraukų. Redaktorius J. Mašanauskas, jaunas. Įžanginiu komentuoja australų susižinojimo priemones iki vėmimo skelbiant Rytų europiečių įsijungimą į nacių karo žiaurumus. Černobyl katastrofos padarinių slėpimas sovietams nesisekė. Pristatomas A. Vaitiekūnas - naujasis Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas, pasitraukus Rožei Makarevičiutei, ji lieka komiteto nare.

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Irišti 1985 metų spausdiniai: "Aidai", "Karys", "Pasaulio Lietuvis", "Mūsų Pastogė", "Tėviškės Aidai". Irišimu pasirūpino, nemokamai nuosavu transportu susisiekdamas su tolakai esančia knygrišykla, Feliksas Sodaitis. Gauta: "Aidai" 1-86. Aukojo po \$ 20 V. Miliauskas, V. Pleškūnas, \$ 5 St. Sikorskis. "Karys" 4-86 - P. Binkus. A. Sutkaus fotoalbumas "Daina Lietuvai", Vilnius 84 - P. Venckus. Visiems bibliotekos geradariams nuoširdi padėka.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

LIETUVIŲ RADIO VALANDELĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniai nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniai 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmd. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniai 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

FUNERALS OF DISTINCTION PTY. LTD.

17 RAILWAY PDE.

FAIRFIELD, NSW.

Tel. 724 5408. Veikia visus 24 valandas per parą.

"VARPO" KLUBAS

Lietuviai laimėjo prieš latvius

Tai buvo rungtynės kietos ir be atvangos. Nuo pat pirmos minutės buvo aišku, kad Varpas atvyko sąskaitos suvesti. Matėsi, kad abi komandos buvo fiziniai puikiai pasiruošusios ir kamuolį sekė nuo vienos pusės akštės į kitą žaibo greitumu. Po 10 minučių lošimo buvo aišku, kad rungtynes laimės tie, kurie greitesni ir narsesni.

Latvių komanda sudaryta iš melbourniškių ir adelaidiškių. Centras 6 pėdų ir 6 inčų, o treneris australas (apmokamas) iš stipriojo Buleen klubo.

Lietuvių centras 6 pėdos ir 3 inčiai, o treneriai Povilas Steel ir Edis Ragauskas.

Latvių žaidėjų buvo 10, lietuvių 8. Trūko Sauliaus Balnionio ir Andriaus Pranckūno.

Prasideda rungtynės ir latviai išmuša sviedinį saviesiems. Tai pirmas ir paskutinis kartas, kad latviai dominuotų centrą. Nepriejus prie krepšio Edis Ragauskas kartu su Povilu Steel išlupa sviedinį iš priešų rankų ir prasideda lietuvių puolimas. Susimėčius Petras Verbyla nors ir uždengtas meta sviedinį ir pelno du taškus.

Nei vienai komandai opozicija nesudaro progos laisvam metimui. Viskas vyksta žmogaus dengimu ir tas, kuris turi sviedinį, yra nematomai apstumdomas tuo išmušant jį iš lygsvaros. Povilas Adomavičius apskaldomas ir nepasimetęs veržiasi per centrą - dar du taškai Varpui. Pušlaikis baigiasi 22 - 19 lietuvių naudai. Per pušlaikio pertrauką nugirsta, kad latviai sako pulkite ir muškite, kitaip nelaimėsime. Lietuviai sako tą patį.

Antras pušlaikis prasideda ir mes laimim kamuolio išmetimą. Edis Ragauskas prasiveržia ir pelno dar du taškus. Dovydas Sadauskas, nors tik 6 pėdų, nuima sviedinį iš po krepšio ir įsuka sviedinį. Dar du taškai. Puola latviai, gynimas toks kietas, kad griūna lošėjai, o teisėjas nesuspėja sušvilpti baudas. Priešas pelno du taškus.

Povilas Steel veržiasi link krepšio, pastebėjęs bėdą pasuoja Vadim Rossyian, kuris greit sugrąžina sviedinį ir Povilas Steel atsipalaidavęs įmeta.

Nors Andrius Balnionis neseniai sugrįžęs iš užsienio, parodo, kad nepraradęs savo "cinko". Gavęs sviedinį ir dengiamas dviejų - meta. Metimas geras. Čekoslovakijos lietuvis Danius Styk parodo, kad bus geras centras. Du kartus pastumtas, krisdamas meta - sėdi du taškai.

Ziūrovai įtemptai seka rungtynių eigą. Taip kaip prieš 35 metus, taip ir ši kartą girdime latvius šaukiant: "Iešiai", o lietuvius "kirkšit jiems".

Edis Ragauskas pabaless išsilaiko iki paskutinės minutės. Matytis prakaitas, apibraižymai ir rimtos minos. Rungtynės baigiasi 53 - 37 lietuvių naudai.

Taškus pelnė Povilas Adomavičius 16, Petras Verbyla 12, Danius Styk 6, Edis Ragauskas 9, Andrius Balnionis 4, Dovydas Sadauskas 2, Vadim Rossyian 2, Povilas Steel 2.

V.K.K.